

TÜRK DERMATOLOJİ DERNEĞİ

HASTA BİLGİLENDİRME BROŞÜRÜ

UYUZ HASTALIĞI

Uyuz Nedir?

Uyuz, insan gözü ile fark edilemeyen *Sarcoptes Scabiei* var. *Hominis* adı verilen bir parazitin neden olduğu çok kaşıntılı ve bulaşıcı bir deri hastalığıdır.

Hastalık kimlerde görülür?

Kadın erkek ayrımı yapmadan her iki cinsten, tüm yaş gruplarında, tüm etnik gruplarda, tüm sosyoekonomik düzeylerde görülebilir. Salgınlar yapabilmesi nedeniyle özellikle bakım evleri, yurtlar, yatılı okullar ve toplu yaşanan yerlerde daha sık görülür. Bağışıklık sistemi iyi olmayan kişilerde klinik tablo daha şiddetlidir.

Hastalık nasıl bulaşır?

Kişiden kişiye yakın temasla (aynı yatakta yatma, ortak giysilerin kullanımı vs) genellikle 15-20 dakikalık bir temas süresinde bulaşır. Sadece tokalaşma ile bulaşması kolay değildir. Okul, kışla huzurevi gibi toplu olan alanlarda, bağışıklık sistemi zayıf olanlarda, çocuk ve yaşlılarda bulaşma daha kolaydır.

Hastalığın belirtileri nelerdir?

Parazit kişiye geçtikten 4-6 hafta sonra ortaya çıkan ve özellikle geceleri ve sıcakta artan kaşıntı hastalığın en önemli belirtisidir. Kaşıntı en çok el parmak araları, el bileğinin içi yüzü, koltuk altları, kulak arkaları, bel bölgesi, ayak bilekleri, ayaklar ve kalçalarda şiddetlidir. Kadınlarda meme uçları ve çevresi, erkeklerde genital bölge kaşıntıları çok tipiktir. Erişkinlerde avuç içi ve ayak tabanlarında, yüz ve boyun bölgesinde genellikle kaşıntı olmazken çocuklarda bu alanlarda da kaşıntı ve hastalığa ait deri bulguları görülmektedir.

Hastalığa ait en belirgin lezyon en sık parmaklar arasında gözlenen parazitin içinde yaşadığı, gri beyaz renkli, 1-10 mm uzunluğundaki tünel olarak adlandırılan yapılarıdır. Tüneller klinik olarak dalgalı ya da kırık bir çizgi halinde görülür. Bunun dışında deride kaşınmaya bağlı kaşıntı izleri, küçük kabarcıklar ve sertlikler görülebilir.

TÜRK DERMATOLOJİ DERNEĞİ

HASTA BİLGİLENDİRME BROŞÜRÜ

UYUZ HASTALIĞI

Nasıl tedavi edilir?

Tedavi kişinin yaşına, bağışıklık sisteminin durumuna göre değişkenlik gösterir. Aynı yaşam ortamını paylaşan tüm aile bireylerinin, o anda aktif şikâyetleri olmasa bile aynı anda tedavi edilmesi tedavinin başarısını etkileyen en önemli noktalardan birisidir. Doktorunuz yaşınıza, şikâyetlerinizin durumuna göre size tedavi önerisinde bulunacaktır. Ancak topikal (vücuda sürülerek uygulanan) ilaç uygulamadan önce mutlaka iyi bir banyo ve keselenme şarttır. Bu, derinin hemen altına yerleşmiş parazit ile ilacın temasını kolaylaştıracaktır.

Tedavi esnasında nelere dikkat edilmelidir?

Tedavide değişik ilaçlar kullanılabilir. Birlikte, hangi ilaç kullanılırsa kullanılsın uyulması gereken bazı kurallar vardır:

Aynı yaşam ortamını paylaşan kişilerin eş zamanlı tedavi edilmeleri çok önemlidir.

Topikal tedavi ajanları kullanıldığında ilacın tüm vücut yüzeyine uygulanmasına dikkat edilmelidir.

Son 1 hafta içinde kullanılmış tüm kıyafet, çamaşır ve yatak takımlarının en az 60 derecede yıkanması ve ütülenmesi gereklidir.

Yıkanamayacak eşyaların ağzı bağlı olan bir poşet içerisinde ortalama yedi gün saklanması yeterli olacaktır.

Başarılı bir tedavi sonrasında dahi kaşıntı ve hastalık bulgularının 2-6 hafta kadar devam edebileceği unutulmamalıdır.